

Inför kvalitetsgranskning av yrkeshögskolan 2017



Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) har i uppdrag att granska kvaliteten i de utbildningar vi ansvarar för. Kvalitetsgranskningen är en del i MYH:s kvalitetssäkringssystem för yrkeshögskolan.

Kvalitetsgranskningens syfte är framförallt att förbättra kvaliteten i enskilda utbildningar utifrån de mål som uttrycks i regelverket. Den kunskap som genereras genom kvalitetsgranskningen utgör även ett av flera underlag när myndigheten bedömer en ansökan från en pågående utbildning om att få ytterligare utbildningsomgångar beviljade. Dessutom kan resultat från kvalitetsgranskningar användas som underlag för våra stödjande insatser gentemot utbildningar och utbildningsanordnare, som underlag i uppföljning, utvärdering och analys av hela utbildningsformen.

Kvalitet i yrkeshögskolan

Kvalitet inom verksamheter som styrs av ett offentligt regelverk kan enklare beskrivas utifrån hur väl verksamheten:

- uppfyller mål och normer inom området,
- uppfyller andra mål, krav och riktlinjer som gäller för offentlig verksamhet i allmänhet samt
- kännetecknas av ett systematiskt kvalitetsarbete.

Kvalitetsgranskningen ska granska hur väl de utbildningsformer som Myndigheten för yrkeshögskolan ansvarar för bedrivs med god målnuppfyllelse och hög kvalitet.

Det övergripande syftet med yrkeshögskolan beskrivs i regelverket som en önskad effekt av utbildningsformen – att

de utbildningar som ingår i yrkeshögskolan ska svara mot arbetslivets behov. Det betyder att varje utbildning inom yrkeshögskolan ska lämna ifrån sig studerande som har en kompetens som är efterfrågad på arbetsmarknaden, idag och i framtiden.

Kvalitetsgranskning som metod

Bedömningen om en utbildning har gett god effekt kan göras först efter att en utbildningsomgång har avslutats och de studerande har examinerats och kommit ut i arbetslivet. Denna uppföljning och utvärdering ligger därför utanför själva kvalitetsgranskningen, men det är ändå viktigt att i granskningen ta hänsyn till resultat av tidigare utbildningsomgångar. Detta eftersom vi i kvalitetsgranskningen undersöker hur väl utbildningen lyckas i sitt genomförande med till exempel rekrytering, genomströmning och hur stor andel av de studerande som genomför utbildningen med godkända resultat.

MYH har dessutom ett ansvar att granska att utbildningsanordnaren bedriver ett verkkningsfullt och systematiskt kvalitetsarbete. Betoningen av utbildningsanordnarens kvalitetsarbete grundas i den relativt stora frihet utbildningsanordnare har att, i samverkan med berört arbetsliv och andra intressenter, organisera och genomföra sina utbildningar utifrån lokala, regionala och/eller nationella förutsättningar, möjligheter och krav.

Kvalitetskriterier och indikatorer

För att MYH ska kunna genomföra en rättssäker och effektiv granskning och värdering av kvaliteten i utbildningarna, använder vi **kvalitetskriterier** som utgångspunkt för våra bedömningar.

Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna ska beskriva "idealtillstånd" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket.

Det kan vara svårt att mäta hur väl en utbildning motsvarar kvalitetskriterierna. Därför arbetar vi med indikatorer, som står i relation till det kriterium som ska värderas. Till varje kvalitetskriterium som granskas finns flera **indikatorer**.

Resultat av kvalitetsgranskningen

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling av den granskade utbildningen. Det viktigaste resultatet av en kvalitetsgranskning är att identifiera områden där en utbildningsanordnare kan och bör förbättra utbildningen. Resultatet av granskningen sammanställs i en rapport och de identifierade utvecklingsområdena vi eventuellt anger sammanställs i ett beslut. Allvarliga brister kan även leda till att kvalitetsgranskningens ärendet flyttas till enheten för Tillsyn.

Besluten och rapporterna från kvalitetsgranskningarna publiceras på myh.se och ger de utbildningsanordnare som inte själva varit en del av den aktuella granskningen underlag för sitt eget utvecklingsarbete. Publiceringen gör det också möjligt för blivande studerande att väga in granskningsresultaten när de ska välja mellan utbildningar och anordnare. Granskningsresultaten sammanställs årligen i en rapport som ger en generell bild av de framgångsfaktorer och problem som kvalitetsgranskningarna identifierat. Beslut och sammanställningar blir också till nytta för andra, som till exempel vägledare och personer som söker till en yrkeshögskoleutbildning.

Ett annat viktigt resultat av kvalitetsgranskningen är att den ger kunskap och underlag MYH: s egna utvecklingsarbete.

Urval

Urvalet av vilka utbildningar inom yrkeshögskolan som får kvalitetsgranskning ska, enligt myndighetens instruktion, föregås av en behovsanalys. Möjligheterna att genomföra kvalitetsgranskningar påverkas också av MYH:s resurser och av granskningsmetoden.

I behovsanalysen bestämmer vi på vilka grunder utbildningarna väljs ut.

Utgångspunkter i behovsanalysen för 2017 är:

- att genomföra kvalitetsgranskning hos så många utbildningsanordnare som möjligt av de utbildningar som varit pågående under en längre tid, minst 3 utbildningsomgångar.

- att prioritera de utbildningar som under året troligen kommer att ansöka om att få fortsatt förtroende att få ytterligare utbildningsomgångar beviljade, samt
- att granska alla utbildningar någon gång under deras beslutsperiod.

De yrkeshögskolor som ingår i urvalet kommer att kontaktas efter hand under året, i god tid före granskningen.

Metod

Granskningen inleds med att vi begär in uppgifter från utbildningsanordnaren och genomför studerandeenkäter. Därefter gör myndighetens utredare ett besök på utbildningen under en dag för att träffa utbildningsanordnaren, den undervisande personalen, de studerande och arbetslivets representanter i ledningsgruppen.

Processen för kvalitetsgranskning av yrkeshögskoleutbildningar ser ut så här:

1. Utbildningsledaren för den utbildning vi avser att kvalitetsgranska meddelas via e-post.
2. Vi samlar information genom att begära in ledningsgruppsprotokoll och aktuella kursplaner från utbildningsanordnaren. Vi utgår också från det underlag vi har i våra egna system (bland annat ansökan, utbildningsplan, beslut efter tidigare ärenden, studiedokumentation, resultatuppföljning).
3. Två utredare besöker utbildningen under en dag för möten och intervjuer med utbildningsledare, undervisande personal, studerande och ledningsgruppsrepresentanter för att komplettera informationen och diskutera bedömningar utifrån underlaget.
4. Utifrån den samlade informationen författar utredarna en preliminär rapport som kommuniceras med ledningsgruppen och utbildningsanordnaren för att säkerställa att det inte finns sakfel men framförallt för att de ska inkomma med förslag på eventuella förbättrande åtgärder vid utbildningen, utifrån de kvalitetsbedömningar MYH gör i rapporten.
5. När granskningen är avslutad fattar vi beslut. Kvalitetsgranskningens resultat kan komma att följas upp, antingen inom ramen för den aktuella granskningen, eller vid framtida granskningar av utbildningen.

Granskningsområden

Ledningsgrupp

Om representationen från arbetslivet är stark är utbildningens ledningsgrupp en yrkeshögskoleutbildnings viktigaste garanti för yrkesrelevans och arbetslivsanknytning. Kvalitetskriterierna belyser ledningsgruppens förmåga att genom god kännedom om aktuella kompetenskrav och effektivt arbete säkerställa en hög yrkesrelevans i utbildningen.

Inom kvalitetsgranskningen granskas den pågående utbildningens förutsättningar att genom en väl fungerande ledningsgrupp bidra till att utbildningens syfte uppfylls.

Lärande

Vi har samlat det skolförlagda lärandet och utbildningens dagliga ledning under begreppet utbildningens lärandeprocess.

Inom kvalitetsgranskningen undersöker vi den pågående utbildningens förutsättningar att genom en väl fungerande lärandeprocess bidra till att utbildningens syfte uppfylls. Lärandeprocessen måste ge förutsättningar för ett gott resultat, det vill säga att de studerande når lärandemålen för utbildningen så som de beskrivs i utbildningsplanen.

Lärande i arbete (LIA)

LIA är en viktig del av lärandeprocessen i många yrkeshögskoleutbildningar och är därför ett relevant granskningsområde. Kvalitetskriterierna belyser olika aspekter av LIA, (samverkan, integrering och handledarkompetens) som alla bidrar till kvaliteten i LIA.

Inom kvalitetsgranskningen granskas den pågående utbildningens förutsättningar att genom en väl fungerande LIA bidra till att utbildningens syfte uppfylls.

Kvalitetsarbete

För att utbildningen ska nå sina mål krävs ett väl fungerande kvalitetsarbete. Kvalitetsarbetet måste omfatta alla delar av utbildningen och det måste finnas beredskap både för att hantera uppkomna brister och för att säkerställa ständiga förbättringar. För att klara av detta krävs att anordnaren har ett väl uppbyggt system för hur kvalitetsarbetet organiseras och – inte minst – dokumenteras.

Gradering av granskade utbildningar

Kvalitetsgranskningen ska visa hur bra en viss utbildning är utifrån ett kvalitetsperspektiv. Kvalitetsgranskningen bör därför ge möjlighet att jämföra olika utbildningar med varandra. Under 2016 utvecklade Enheten för kvalitetsgranskning metoder för att gradera de granskade utbildningarna. Under 2017 kommer vi att göra en samlad bedömning utifrån de ovan beskrivna kvalitetsområdena och gradera de utbildningar vi granskar på en fyrgradig skala:

Mycket hög kvalitet

Hög kvalitet

Kvaliteten behöver utvecklas

Bristande kvalitet